

Broj: 01-50-3-1338-4/15
Istočno Sarajevo, 19.01.2016. godine

SREDNJOROČNI PLAN RADA

INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2016 - 2018. GODINA

Januar 2016. godine

BAS O 500.05
Važi od: 2014-04-01

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE
Bosna i Hercegovina, 71123 Istočno Sarajevo, Vojvode Radomira Putnika 34;
tel: + 387 57 31 05 60, Informaciono dokumentacioni centar: +387 57 31 05 80;
fax: + 387 57 31 05 75; E-mail: stand@bas.gov.ba ; www.bas.gov.ba

SADRŽAJ

1.	STRATEŠKI OKVIR	3
2.	VIZIJA I MISIJA INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BIH	4
3.	UČESNICI I PARTNERI	5
3.1.	Saradnja sa institucijama i tijelima državne uprave u BiH	5
3.2.	Evropska i međunarodna saradnja.....	5
4.	OSNOVNA PROGRAMSKA OPREDJELJENJA	6
4.1	Srednjoročni cilj Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine.....	6
4.2.	Specifični ciljevi Instituta za standardizaciju BiH	6
5.	RESURSI I KAPACITETI POTREBNI ZA POSTIZANJE CILJEVA	9
6.	OKVIR ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PLANA I EVAULACIJU REZULTATA	11
6.1.	Definisanje ključnih pokazatelja	11
6.2.	Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima	12
6.3.	Osnovni zaključci prethodnog Izvještaja o provođenju plana rada.....	13
7.	PRILOZI	13

1. STRATEŠKI OKVIR

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut) je nacionalno (državno) tijelo za standardizaciju uspostavljeno prema Zakonu o osnivanju Instituta za standardizaciju BiH („Službeni glasnik BiH“, br.44/04) i Zakonu o standardizaciji BiH („Službeni glasnik BiH“, br.19/01), zaduženo za razvoj standarda i donošenje BAS standarda, u skladu sa ciljevima i principima na kojima se temelji bosanskohercegovačka državna standardizacija.

Razvoj i donošenje BAS standarda se vrši na osnovu Pravilnika o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda („Službeni glasnik BiH“, broj 49/09) na osnovu koga su definisani: Uputstvo o označavanju i registrovanju dokumenata bosanskohercegovačke standardizacije, Uputstvo o strukturi i oblikovanju bosanskohercegovačkih standarda i drugih dokumenata dostupnih javnosti, Uputstvo za pripremanje, donošenje i objavljivanje BAS standarda i drugih dokumenata bosanskohercegovačke standardizacije, Uputstvo o preuzimanju međunarodnih i evropskih standarda i drugih dokumenata koji nisu standardi, Uputstvo o označavanju i registrovanju tijela za pripremu dokumenata bosanskohercegovačke standardizacije.

Institut je državna naučno – stručna institucija, nadležna da:

U području standardizacije: predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i izdaje BAS standarde, predstavlja i zastupa Bosnu i Hercegovinu u evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju, te obavlja poslove koji proizilaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u tim organizacijama, učestvuje u pripremanju tehničkih propisa, razvija informacioni sistem o standardima i drugim srodnim dokumentima, proglašava standarde BiH (BAS), organizuje i sprovodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije, bavi se izdavačko – publicističkom djelatnošću iz područja standardizacije.

U području ocjenjivanja usaglašenosti: učestvuje u uspostavljanju i održavanju sistema sertifikovanja i homologacije u skladu sa evropskim modelom, zastupa Bosnu i Hercegovinu u evropskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usaglašenosti i organizuje obrazovanje iz područja ocjenjivanja usaglašenosti.

Zakonom o standardizaciji Bosne i Hercegovine utvrđeni su ciljevi državne standardizacije BiH:

- a) pospješivanje međunarodne trgovine sa sprečavanjem ili uklanjanjem barijera koje proizilaze iz neutemeljenih razlika pri poslovanju na državnom nivou;
- b) povećanje nivoa sigurnosti, zaštite zdravlja i života te sigurnosti okoline;
- c) unapređenje cjelishodnog iskorištenja rada, materijala i energije u procesima proizvodnje;
- d) poboljšanje proizvodne uspješnosti uz upravljanje raznolikostima, usaglašenosti i zamjenjivosti;
- e) unapređenje kvaliteta proizvoda, procesa i usluga sa utvrđivanjem njihovih karakteristika, kojima mogu da zadovolje postavljene zahtjeve odnosno utvrđenu namjenu.

Na osnovu dokumenta Strateški okvir za BiH, koji je usvojen od strane Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, opšti cilj Instituta je Integrисани rast, a strateški cilj: Unaprijediti razvoj konkurentnog ekonomskog okruženja.

Prilikom izrade Srednjoročnog plana rada Instituta za period 2016-2018. godina u obzir se uzima i sljedeće:

1. Strategija za razvoj Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine za period 2015-2020.

2. Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica sa jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, država Bosna i Hercegovina se obavezala da će preduzeti i neophodne mјere kako bi postepeno postigla usaglašenost s tehničkim propisima Zajednice i evropskim postupcima standardizacije, mjeriteljstva, akreditacije i ocjenjivanja usaglašenosti (član 75). U tu svrhu kada je u pitanju područje standardizacije i ocjenjivanja usaglašenosti, strane su se obavezale da će nastojati da promovišu upotrebu tehničkih propisa Zajednice, evropskih standarda i postupaka za ocjenjivanje usaglašenosti, pružati pomoć u podsticanju razvoja infrastrukture kvaliteta koju čine standardizacija, mjeriteljstvo, akreditacija i ocjenjivanje usaglašenosti, te da će da promovišu učešće Bosne i Hercegovine u radu organizacija specijalizovanih za standarde, ocjenjivanje usaglašenosti, mjeriteljstvo i slične funkcije. Kada je u pitanju standardizacija podrazumijeva se promovisanje učešća Bosne i Hercegovine u radu evropskih organizacija za standardizaciju:

- CEN – Evropski komitet za standardizaciju;
- CENELEC - Evropski komitet za standardizaciju u elektrotehnici;
- ETSI - Evropski institut za standarde u području telekomunikacija.

3. EU Uredba broj 1025/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta o evropskoj standardizaciji aktivnosti Instituta u cilju sprječavanja tehničkih barijera u trgovini i osiguranja transparentnosti u radu.

4. Sporazum o tehničkim barijerama u trgovini (WTO/TBT) – Bosna i Hercegovina nije članica WTO-a, ali Institut je prihvatio Kodeks dobre prakse za pripremu, usvajanje i primjenu standarda.

5. Sporazum o slobodnoj trgovini za jugoistočnu Evropu (CEFTA) – Sporazum o izmjeni i pristupanju CEFTA-i/CEFTA 2006 u Bosni i Hercegovini stupio je na snagu 22. novembra 2007. godine. Sporazum potencira značaj uklanjanja tehničkih prepreka u trgovini, prije svega kroz harmonizaciju tehničkih propisa i standarda. Konačan cilj ovih mjer je usmjeren na olakšavanje trgovine proizvodima i uslugama u CEFTA regionu kroz uklanjanje necarinskih barijera, odnosno uzajamno priznavanje isprava o usaglašenosti.

6. Strategija za reformu javne uprave (PAR).

7. Strategija jugoistočna Evropa 2020.

8. Članstvo Instituta u evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju, kao i obaveze koje proizilaze iz članstva. Institut je:

- punopravni član Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO,
- pridruženi član Međunarodne komisije za elektrotehniku IEC,
- punopravni član Evropskog instituta za telekomunikacijske standarde ETSI,
- pridruženi član Evropskog komiteta za standardizaciju CEN,
- pridruženi član Evropskog komiteta za standardizaciju u elektrotehnici CENELEC.

2. VIZIJA I MISIJA INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BIH

Izjava o misiji Instituta za standardizaciju BiH:

Biti evropska institucija od nacionalnog značaja, prepoznatljiva na nacionalnom i globalnom nivou, koja nudi i omogućava korišćenje standarda, usluga i visoko kvalitetnih rješenja.

Izjava o misiji:

BAS O 500.05

Voditi, održavati i unaprijediti sistem standardizacije u BiH zastupajući interese svih zainteresovanih strana u oblasti standardizacije poštujući zahtjeve i preporuke evropskih i međunarodnih organizacija za standardizaciju u cilju uspostavljanja i održavanja efikasnog nacionalnog sistema standardizacije.

3. UČESNICI I PARTNERI

Institut u cilju realizacije svojih ciljeva i aktivnosti sarađuje sa institucijama i organizacijama na nivou Bosne i Hercegovine, ali i na evropskom i međunarodnom nivou.

3.1. Saradnja sa institucijama i tijelima državne uprave u BiH

Kada je u pitanju Bosna i Hercegovina u cilju izvršavanja aktivnosti i obaveza Instituta podrazumijeva se saradnja sa: Ministarstvom spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstvom komunikacija i transporta BiH, Ministarstvom bezbjednosti BiH, Ministarstvom odbrane BiH, Ministarstvom civilnih poslova BiH, Institutom za mjeriteljstvo BiH, Institutom za akreditovanje BiH, Agencijom za nadzor nad tržištem BiH, Agencijom za sigurnost hrane BiH, Bosanskohercegovačkim komitetom za elektrotehniku – BAKE, Republičkim zavodom za standardizaciju i metrologiju Republike Srpske.

U skladu sa potpisanim sporazumima o saradnji sa Privrednom komorom Republike Srpske i Privrednom komorom Federacije Bosne i Hercegovine unapređivaće se saradnja u cilju podizanja nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o značaju primjene standarda i njihovom uticaju na konkurentnost domaćih proizvoda na međunarodnom tržištu.

Institut će sarađivati sa Republičkim hidrometeorološkim zavodom Republike Srpske (RHMZRS) i Federalnim hidrometeorološkim zavodom Bosne i Hercegovine (FHMZBiH) u cilju prikupljanja i korištenja podataka za izradu karata (snježne, temperaturne, seismološke i karte vjetra) potrebnih za pripremu nacionalnih dodataka za evrokodove (u okviru projekta: "Podrška Institutu za standardizaciju Bosne i Hercegovine u području primjene eurokodova")

Takođe, saradnja će se vršiti i sa fakultetima univerziteta u Bosni i Hercegovini u cilju zajedničkog rada u oblasti donošenja, odnosno razvoja i primjene standarda.

3.2. Evropska i međunarodna saradnja

Obaveza nacionalnih tijela za standardizaciju, pa samim tim i Instituta, je da aktivno učestvuju u radu evropskih i međunarodnih organizacija za standardizaciju, kao i da djeluju u cilju kontinuiranog poboljšanja saradnje u regionu. Aktivno učešće u radu međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju Institutu omogućava preuzimanje međunarodnih i evropskih standarda kao BAS standarda.

Institut je punopravni član Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO, pridruženi član Međunarodne komisije za elektrotehniku IEC, punopravni član Evropskog instituta za telekomunikacijske standarde ETSI, pridruženi član Evropskog komiteta za standardizaciju CEN, pridruženi član Evropskog komiteta za standardizaciju u elektrotehnici CENELEC. Na osnovu članstva u ovim organizacijama Institut predstavlja i štiti interesu naše zemlje. Institut će i u narednom periodu raditi na održavanju i unapređenju saradnje sa evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju.

Takođe, Institut će na osnovu potpisanih sporazuma o saradnji kontinuirano raditi na unapređenju saradnje u području standardizacije i na razmjeni znanja i iskustava sa:

Federalnom agencijom za tehničku regulativu i metrologiju Ruske Federacije (ROSSTANDARD), Češkim Institutom za standardizaciju metrologiju i testiranje (UNMZ), Institutom za standardizaciju Srbije (ISS), Institutom za standardizaciju Crne Gore (ISME), Institutom za standardizaciju Makedonije (ISRM), Hrvatskim zavodom za norme (HZN), Turskim institutom za standardizaciju (TSE), Direkcijom za standardizaciju Republike Albanije (DPS), Nacionalnim tijelom za standarde Jermenije (SARM). Na osnovu potpisanih sporazuma o saradnji radiće se na unapređenju saradnje i razmjeni iskustava u oblasti Ex zaštite sa Agencijom za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom - Ex agencijom Republike Hrvatske i sa Institutom za preventivu d.o.o. Novi Sad.

4. OSNOVNA PROGRAMSKA OPREDJELJENJA

4.1 Srednjoročni cilj Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine

Na osnovu dokumenta Strateški okvir za BiH, koji je usvojen od strane Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, opšti cilj Instituta je Integrisani rast, a strateški cilj: Unaprijediti razvoj konkurentnog ekonomskog okruženja.

Institut kao jedino nacionalno, odnosno državno tijelo za standardizaciju u Bosni i Hercegovini čini dio infrastrukture kvaliteta, i dužan je da doprinese realizaciji sljedećeg srednjoročnog cilja: Unaprijediti sistem infrastrukture kvaliteta u skladu sa EU legislativama i dobrom praksom EU, efikasniju regulaciju tržišta u svrhu obezbjeđenja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurenциje, zajedno sa:

- Ministarstvom spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH,
- Institutom za akreditovanje BiH,
- Institutom za mjeriteljstvo BiH,
- Institutom za intelektualnu svojinu BiH,
- Agencijom za nadzor nad tržištem BiH,
- Agencijom za javne nabavke BiH,
- Kancelarijom za razmatranje žalbi BiH,
- Agencijom za osiguranje u BiH,
- Konkurenčijskim vijećem.

4.2. Specifični ciljevi Instituta za standardizaciju BiH

U svrhu realizacije srednjoročnog cilja Instituta definisali smo dva specifična cilja:

Specifični cilj 1: Unapređenje procesa pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i pripreme Instituta za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN i CENELEC).

S obzirom na to da je jedna od osnovnih aktivnosti Instituta pripremanje, donošenje i objavljivanje BAS standarda u narednom periodu je veoma bitno raditi na održavanju i unapređenju tog procesa. Takođe, Institut je od 1999. godine pridruženi član Evropskog komiteta za standardizaciju u oblasti elektrotehnike CENELEC, a od 2008. godine pridruženi je član Evropskog komiteta za standardizaciju CEN. Institut radi na aktivnostima koje se odnose na ispunjavanje 6+3 kriterijuma za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju CEN i CENELEC, gdje su:

- 6 – kriterijumi za sve članice,
- 3 – dodatni kriterijumi za zemlje kandidate.

Jedan od uslova da država Bosna i Hercegovina bude punopravna članica Evropske unije, je i punopravno članstvo Instituta u ovim evropskim organizacijama za standardizaciju.

Za realizaciju ovog specifičnog cilja definisali smo sljedeće programe:

Program 1.1. Praćenje i usvajanje evropskih i međunarodnih standarda i izrada izvornih BAS standarda

Za proces praćenja i usvajanja evropskih i međunarodnih standarda i za izradu izvornih BAS standarda potrebno je vršiti prije svega upoređivanje i analizu stanja BAS standarda sa evropskim i međunarodnim standardima i pokrivenost stručnih tijela Instituta (tehničkih komiteta, radnih grupa..) sa evropskim/međunarodnim komitetima i podkomitetima. U skladu sa zahtjevima EU Uredbe broj 1025/2012 kojom se uređuje evropski standardizacijski sistem, svako evropsko i nacionalno standardizacijsko tijelo mora, barem jednom godišnje izraditi svoj program rada. Program rada mora da sadrži podatke o standardima i drugim standardizacijskim dokumentima koje evropsko i nacionalno standardizacijsko tijelo namjerava pripremiti ili mijenjati i dopunjavati, koje ono priprema ili mijenja i dopunjuje i koje je objavilo u prethodnom razdoblju. S tim u vezi plan je da se svake godine vrši izrada planova rada tehničkih komiteta (BAS/TC), te na osnovu njih izrada Programa rada Instituta na usvajanju BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata, za narednu godinu. Na osnovu Programa rada stručna tijela Instituta će raditi na izradi i realizaciji planova rada tehničkih komiteta u skladu sa internim pravilima Instituta.

Program 1.2. Unapređenje informacionog sistema za standardizaciju – registar dokumenata bosanskohercegovačke standardizacije (BAS SMIS)

U okviru projekta IPA 2009 – Integracija u jedinstveno tržište – Dio 2: „Podrška Institutu za standardizaciju BiH“, Institutu je obezbjeđena vrhunska hardverska oprema (serveri i ostala prateća oprema) i najmoderniji Sistem za informisanje i upravljanje standardima - SMIS softver koji se koristi za upravljanje procesom standardizacije, standardima i standardizacijskim dokumentima. U svrhu unapređenja SMIS softvera neophodno je prije svega izvršiti analizu stanja SMIS-a, a zatim na osnovu toga preduzeti aktivnosti koje se odnose na poboljšanje i razvoj SMIS-a.

Program 1.3. Ispuniti 6+3 kriterije definisane CEN/CENELEC Vodičima 20 i 22

Da bi Institut postao punopravni član evropskih organizacija za standardizaciju CEN i CENELEC neophodno je ispuniti 6+3 kriterije koji su definisani Vodičima 20 i 22. Institut će izvršiti analizu stanja zadovoljenja 6+3 kriterija za punopravno članstvo u CEN/CENELEC-u, zatim izvršiti izradu plana za realizaciju. Takođe, u skladu sa kriterijem 6, Stabilnost i održivost, implementirati standard ISO/IEC 27001 – Sistemi za upravljanje sigurnošću informacija, što bi predstavljalo pripremu za uvođenje i implementaciju zahtjeva za zaštitu prava intelektualne svojine.

Specifični cilj 2: Unapređenje postojećih i razvoj novih usluga Instituta

Preko Instituta, kao jedinog nacionalnog odnosno državnog tijela za standardizaciju u Bosni i Hercegovini zainteresovane strane mogu da kupe BAS standarde. Takođe, na osnovu potpisanih sporazuma između Instituta i evropskih i međunarodnih organizacija za standardizaciju, odnosno nacionalnih tijela za standardizaciju drugih država, sve zainteresovane strane mogu preko Instituta da kupe evropske i međunarodne standarde koji nisu preuzeti u sistem bosanskohercegovačke standardizacije, nacionalne standarde drugih država (npr. DIN, BSI, ASTM, ÖNORM itd), kao i standarde naslijedene iz bivše Jugoslavije (JUS standarde).

U sklopu djelatnosti vezanih za problematiku ocjene usaglašenosti egzistira Ex-Komisija kao stalno stručno tijelo Instituta. Komisija je angažovana prvenstveno na ispitivanju i sertifikovanju električnih uređaja koji se koriste u prostorima ugroženim od eksplozivnih smjesa zapaljivih gasova, para zapaljivih tečnosti i zapaljivih prašina s vazduhom, ali rješava i sve druge probleme vezane za ovu problematiku, bilo u rudnicima sa podzemnom eksploracijom ili na nadzemnim mjestima. Osim ove djelatnosti, plan Instituta je da sprovodi unapređenjem određenih aktivnosti proširi usluge i da uspostavi sertifikaciono tijelo za sertifikovanje proizvoda i sertifikaciono tijelo za sertifikovanje sistema upravljanja.

Takođe, s obzirom na to da bosanskohercegovačka javnost nije dovoljno upoznata sa koristima koje mogu da imaju od primjene standarda, plan je da se izvrše aktivnosti koje se odnose na promociju, odnosno na podizanje nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o važnosti i ulozi standarda i standardizacije.

Za realizaciju ovog specifičnog cilja definisali smo sljedeće programe:

Program 2.1. Unapređenje prodaje

U cilju unapređenja prodaje standarda i drugih standardizacijskih dokumenata planirano je uvođenje nove usluge koja se odnosi na on-line prodaju standarda i pretplatu na on-line pristup standardima na određen vremenski period za sve zainteresovane strane.

Program 2.2. Promocija Instituta i podizanje nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o važnosti i ulozi standarda i standardizacije

U cilju promocije Instituta, standarda i standardizacije planirana je izrada Marketinške strategije Instituta za standardizaciju BiH i akcionog plana za realizaciju marketinške strategije kojom bi definisali potrebne aktivnosti koje se odnose na podizanje nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o važnosti i prednostima korišćenja standarda. Takođe, u cilju izvođenja što kvalitetnijih seminara, treninga, obuka i slično, neophodno je izvršiti trening trenera – odnosno obuke zaposlenih u Institutu u cilju osposobljavanja za izvođenje obuka iz oblasti standardizacije i ocjene usaglašenosti.

Potrebno je izgraditi i jaka partnerstva sa malim i srednjim preduzećima - MSP, akademskom zajednicom i univerzitetima, državnim organima i javnim društvenim organizacijama uključujući udruženja potrošača, regionalne organizacije za standardizaciju.

Program 2.3. Poboljšanje efikasnosti i produktivnosti BAS-ovog ENP sistema – informaciona i notifikaciona tačka

Realizacijom Twinning projekta „Podrška Institutu za standardizaciju BiH“, uspostavljena je informaciona i notifikaciona tačka (ENP) u skladu sa EU Uredbom broj 1025/2012 i WTO/TBT Sporazumom o tehničkim preprekama za trgovinu. Plan Instituta za period 2016-2018. godina je poboljšati, proširiti i aktivnije inicirati usluge pružanja informacija o standardima i tehničkoj regulativi i promovisati značaj ENP sistema.

Putem infocentra vrši se notifikacija BAS standarda u skladu s EU Uredbom broj 1025/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća o evropskoj standardizaciji (stara direktiva 98/34/EC) radi pružanja detalja o prirodi nacrta novih nacionalnih standarda, te radi sprječavanja tehničkih barijera i osiguranja transparentnosti u radu.

Program 2.4. Uspostavljanje sertifikacionih tijela

Institut ima u planu uspostavljanje sertifikacionih tijela za:

BAS O 500.05

- sertifikovanje sistema upravljanja,
- sertifikovanje proizvoda.

S tim u vezi je potrebno izvršiti određene pripremne aktivnosti koje se odnose na pripremu dokumentacije, podnošenje zahtjeva za akreditaciju, internu provjeru, obučavanje zaposlenih, provođenje postupka akreditacije i sl.

5. RESURSI I KAPACITETI POTREBNI ZA POSTIZANJE CILJEVA

Za postizanje postavljenih ciljeva Instituta za period 2016-2018. godina, odnosno za realizaciju Srednjoročnog plana rada Instituta za standardizaciju BiH kroz definisane specifične ciljeve, programe i projekte, neophodno je ukupno 5.119.000,00 KM. Od toga iz budžeta je planirano finansiranje u iznosu od 5.009.000,00 KM, dok je za finansiranje iz donacija odnosno na obezbjeđivanje sredstava putem odgovarajućih projekata planiran iznos od 90.000,00 KM. Takođe, u periodu od 2016-2018. godine planirano je finansiraranje iz ostalih izvora koje se odnosi na prodaju službenih automobila (jednog u 2016. godini, a drugog u 2018. godini).

Za realizaciju Specifičnog cilja 1 Instituta: Unapređenje procesa pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i pripreme Instituta za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN i CENELEC), za period 2016-2018. godina potrebno je 2.550.144,00 KM, od čega:

- finansiranje iz budžeta: 2.539.844,00 KM,
- ostali izvori finansiranja: 10.300,00 KM.

Za realizaciju Specifičnog cilja 2 Instituta: Unapređenje postojećih i razvoj novih usluga Instituta, za period 2016-2018. godina potrebno je 2.568.856,00 KM, od čega:

- finansiranje iz budžeta: 2.469.156,00 KM,
- donacije: 90.000,00 KM,
- ostali izvori finansiranja: 9.700,00 KM.

Za realizaciju Programa 1.1. - Praćenje i usvajanje evropskih i međunarodnih standarda i izrada izvornih BAS standarda, planirana su sredstva u iznosu 1.213.949,00 KM i to prema sljedećim projektima:

- Upoređivanje i analiza stanja BAS standarda sa evropskim i međunarodnim standardima i pokrivenost stručnih tijela Instituta (tehničkih komiteta, radnih grupa..) sa evropskim/međunarodnim komitetima i podkomitetima, u iznosu od: 236.764,00 KM,
- Izrada Programa rada Instituta na usvajanju BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata , u iznosu od 210.243,00 KM,
- Izrada i realizacija planova rada tehničkih komiteta u skladu sa internim pravilima Instituta, u iznosu od 766.942,00 KM.

Za realizaciju Programa 1.2. - Unapređenje informacionog sistema za standardizaciju – registar dokumenata bosanskohercegovačke standardizacije (BAS SMIS), planirana su sredstva u iznosu od 327.720,00 KM i to prema sljedećim projektima:

- Analiza stanja podataka u SMIS-u u iznosu od 132.354,00 KM,
- Poboljšanje i razvoj SMIS-a 195.366,00 KM.

Za realizaciju Programa 1.3. - Ispuniti 6+3 kriterija definisanih CEN/CENELEC Vodičima 20 i 22, planirana su sredstva u iznosu od 1.008.475,00 KM i to prema sljedećim projektima:

- Analiza stanja zadovoljenja 6+3 kriterija za punopravno članstvo u CEN/CENELEC-u u iznosu od 350.257,00 KM,
- Izrada Plana za realizaciju 6+3 kriterija, u iznosu od 219.629,00 KM,

- Implementacija standarda ISO/IEC 27001:2015 – Sistemi za upravljanje sigurnošću informacija (Priprema za uvođenje i implementaciju zahtjeva za zaštitu prava intelektualne svojine – kriterij 6, Stabilnost i održivost), u iznosu od 438.589,00 KM.

Za realizaciju Programa 2.1. - Unapređenje prodaje, planirana su sredstva u iznosu od 193.831,00 KM. Program se sastoji od jednog projekta:

- Uvođenje on-line usluga Instituta (preplate na on-line pristup standardima na određen vremenski period), u iznosu od 193.831,00 KM.

Za realizaciju Programa 2.2. - Promocija Instituta i podizanje nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o važnosti i ulozi standarda i standardizacije, planirana su sredstva u iznosu od 923.315,00 KM, i to prema sljedećim projektima:

- Izrada marketinške strategije, u iznosu od 53.663,00 KM,
- Trening trenera - Obuke zaposlenih u Institutu u cilju osposobljavanja za izvođenje obuka iz oblasti standardizacije i ocjene usaglašenosti, u iznosu od 462.779,00 KM,
- Izgraditi jaka partnerstva sa MSP, akademskom zajednicom i univerzitetima, državnim organima i javnim društvenim organizacijama uključujući udruženja potrošača, regionalnim organizacijama za standardizaciju, u iznosu od 406.873,00 KM.

Za realizaciju Programa 2.3. - Poboljšanje efikasnosti i produktivnosti BAS-ovog ENP sistema – informaciona i notifikaciona tačka, planirana su sredstva u iznosu od 366.626,00 KM. Program se sastoji od jednog projekta:

- Poboljšati, proširiti i aktivnije iniciirati usluge pružanja informacija o standardima i tehničkoj regulativi i promovisati značaj ENP sistema, u iznosu od 366.626,00 KM.

Za realizaciju Programa 2.4. - Uspostavljanje sertifikacionih tijela, planirana su sredstva u iznosu od 1.085.084,00 KM, i to prema sljedećim projektima:

- Uspostavljanje sertifikacionog tijela za sertifikovanje sistema upravljanja, u iznosu od 597.928,00 KM,
- Uspostavljanje sertifikacionog tijela za sertifikovanje proizvoda, u iznosu od 487.156,00 KM.

Prema postojećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine iz 2004. godine predviđeno je da poslove i zadatke iz područja rada Instituta obavlja ukupno 52 izvršilaca. Trenutno su Institutu odobrena sredstva za 40 izvršilaca.

U Institutu su u toku aktivnosti koje se odnose na reorganizaciju, uzimajući u obzir obaveze koje će proizlaziti iz članstva u evropskim organizacijama za standardizaciju CEN i CENELEC, ali i aktivnosti definisane Srednjoročnim planom i postavljenim ciljevima.

U 2016. godini nismo planirali povećanje broja zaposlenih. U 2017. i 2018. godini imajući u vidu uvođenje novih usluga i aktivnosti koji će dovesti i do povećanja obima posla planirana su i nova zapošljavanja.

Kada je u pitanju jačanje kapaciteta Instituta u cilju realizacije postavljenih ciljeva, osim pohađanja obuka Agencije za državnu službu, Direkcije za evropske organizacije, obuka iz oblasti standardizacije koje organizuju evropske i međunarodne organizacije za standardizaciju, Srednjoročnim planom rada predviđen je i „Trening trenera“, kako bi zaposleni bili adekvatno obučeni za izvođenje obuka iz oblasti standardizacije u cilju podizanja nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o važnosti i ulozi standarda i standardizacije, kao i obuka koje se odnose na oblasti sertifikovanja sistema upravljanja i sertifikovanje proizvoda.

6. OKVIR ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PLANA I EVAULACIJI REZULTATA

6.1. Definisanje ključnih pokazatelja

Prilikom određivanja Srednjoročnog cilja Instituta i Specifičnih ciljeva definisani su i pokazatelji uspjeha koji omogućavaju mjerjenje stepena dostizanja cilja, i to za početnu, odnosno 2015. godinu (n) i 2018. godinu (n+3):

	POKAZATELJI USPJEHA	Početna vrijednost (n)	Očekivana vrijednost (n+3)
SREDNJOROČNI CILJ INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BIH	Unaprijediti sistem infrastrukture kvaliteta u skladu sa EU legislativama i dobrom praksom EU, efikasniju regulaciju tržista u svrhu obezbjeđenja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurenije		
	Pokrivenost BAS nacionalnog sistema standardizacije sa evropskim i međunarodnim standardima i uspostavljena sertifikaciona tijela	65%/0	80%/2
SPECIFIČNI CILJ 1 INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BIH	Unapređenje procesa pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i pripreme Instituta za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN i CENELEC)		
	Procenat preuzetih evropskih i međunarodnih standarda kao BAS standarda i stepen ispunjenosti kriterija za punopravno članstvo u CEN i CENELEC-u	70%/70%	85%/90%
SPECIFIČNI CILJ 2 INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BIH	Unapređenje postojećih i razvoj novih usluga Instituta		
	Obim prodaje standarda i usluga	200.000,00 KM	220.000,00 KM

Napomena za pokazatelje uspjeha za Srednjoročni cilj: S obzirom na to da smo pri definisanju Srednjoročnog cilja Instituta osim ostvarivanja rezultata iz područja standardizacije obuhvatili i certificiranje, pri definisanju pokazatelja uspjeha dali smo dvije vrijednosti, gdje se prva vrijednost odnosi na standardizaciju, a druga na uspostavljena sertifikaciona tijela.

Napomena za pokazatelje uspjeha za Specifični cilj 1: Definisana su dva pokazatelja uspjeha pri čemu se prvi odnosi na procenat preuzetih BAS standarda, a drugi na ispunjenost kriterija za punopravno članstvo u CEN i CENELEC-u.

Takođe, kada su u pitanju programi za realizaciju postavljenih Specifičnih ciljeva, odnosno Srednjoročnog cilja, prilikom njihovog definisanja određeni su pokazatelji rezultata i to za početnu, odnosno 2015. godinu (n) i 2018. godinu (n+3):

	POKAZATELJI REZULTATA	Početna vrijednost (n)	Očekivana vrijednost (n+3)
Specifični cilj 1: Unapređenje procesa pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i pripreme Instituta za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN i CENELEC)			
Program 1.1: Praćenje i usvajanje evropskih i međunarodnih standarda i izrada izvornih BAS standarda	Broj preuzetih evropskih i međunarodnih standarda i izrađenih izvornih standarda	29000	34300
Program 1.2: Unapređenje informacionog sistema za standardizaciju – registar dokumenata bosanskohercegovačke standardizacije (BAS SMIS)	Proces donošenja standarda i standardizacijskih dokumenata	5 dana	1 dan
Program 1.3: Ispuniti 6+3 kriterije definisane CEN/CENELEC Vodičima 20 i 22	Procenat realizacije plana projekta ispunjenosti kriterija	Donošenje i usvajanje plana	90 %
Specifični cilj 2: Unapređenje postojećih i razvoj novih usluga Instituta			
Program 2.1: Unapređenje prodaje	Uvedena on-line prodaja- procenat on line prodaje standarda/ukupna prodaja	0%	20%
Program 2.2: Promocija Instituta i podizanje nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o važnosti i ulozi standarda i standardizacije	Broj aktivnosti vezano za promociju na godišnjem nivou	10	30
Program 2.3: Poboljšanje efikasnosti i produktivnosti BAS-ovog ENP sistema – informaciona i notifikaciona tačka	Vrijeme obrade pristiglih upita	7 dana	5 dana
Program 2.4: Uspostavljanje sertifikacionih tijela	Sertifikaciona tijela za Sertifikovanje sistema upravljanja i proizvoda	1 za sertifikovanje proizvoda	2 tijela

6.2. Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima

Prikupljanje informacija o definisanim pokazateljima vršiće koordinator za srednjoročno planiranje, a rukovodioci Sektora/Odjeljenja dužni su da mu iste dostave.

U zavisnosti o kom projektu, programu, odnosno specifičnom cilju se radi koordinator će putem email-a tražiti od rukovodilaca sektora/odjeljenja izjašnjenje o realizaciji i ostvarenoj vrijednosti, kao i obrazloženje u slučaju da su ostvarene vrijednosti manje od planiranih.

Prikupljanjem informacija o pokazateljima vršiće se i kontrola postignutog u odnosu na očekivanja.

Na osnovu prikupljenih informacija, koordinator za srednjoročno planiranje je dužan da pripremi Izvještaj o provođenju Srednjoročnog plana rada Instituta i da ga dostavi Ministarstvu finansija i trezora BiH i Direkciji za evropske integracije u skladu sa Uputstvom o metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH.

Prikupljanje informacija o definisanim pokazateljima vršiće se kontinuirano kroz razdoblje za koje je Srednjoročni plan Instituta izrađen.

6.3. Osnovni zaključci prethodnog Izvještaja o provođenju plana rada

S obzirom na to da je u 2015. godini započet proces srednjoročnog planiranja i napravljen prvi Srednjoročni plan rada Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine koji se odnosi na period 2016-2018. godina ne postoje nikakvi zaključci prethodnog Izvještaja o provođenju plana rada.

7. PRILOZI

U prilogu dokumenta nalazi se Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Instituta za standardizaciju BiH za period 2016-2018. godine (Excel dokument – Prilog 1) i Pregled zakona, drugih propisa i investicionih projekata/programa predviđenih Srednjoročnim planom rada Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (Excel dokument – Prilog 2).

DIREKTOR

.....
Aleksandar Cincar

PRILOG 1: AKCIJONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Srednjoročni cilj: Unaprijeđiti sistem kvaliteta u skladu sa EU legislativama i dobropraksom EU, efikasniju regulaciju tržista u svrhu obezbeđenja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurenjcije		Projekat 1.1.3. Izrada i realizacija planova rada tehničkih komiteata u skladu sa internim pravilima Instituta	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Sjednice BAS/TC-a, evidencija prisustva, zapisnici sa sjednica i odluke	Broj	102 (sjednica, zapisnika, odluka)	104	104	104	255197	272526	239219	766942	764542	0	0	2400	766942	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju	
			Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Proces izrade planova rada BAS/TC-a za pripremanje, donošenje i objavljivanje standarda i standardizacijskih dokumenata	Broj dana	30	27	25	22	127522	97073	103125	327720	326020	0	0	1700	327720	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju	
		Program 1.2. Unapređenje informacionog sistema za standardizaciju - registar dokumenata bh standardizacije	Projekat 1.2.1. Analiza stanja podataka u SMIS-u	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Izvještaji (dostupnost, relevantnost, tačnost)	Broj	10	15	20	22	49817	39964	42573	132354	131554	0	0	800	132354	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
			Projekat 1.2.2. Poboljšanje i razvoj SMIS-a	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Poboljšanja i nove funkcionalnosti SMIS-a	Broj	3	5	5	5	77705	57109	60552	195366	194466	0	0	900	195366	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
			Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Procenat realizacije plana projekta ispunjenosti kriterija	Opisno u prvoj godini, a poslije %	Donošenje i usvajanje plana	60%	80%	90%	307184	338266	363025	1008475	1004775	0	0	3700	1008475	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju	
		Program 1.3. Ispuniti 6+3 kriterije definisane CEN/CENELEC Vodičima 20 i 22	Projekat 1.3.1. Analiza stanja zadovoljenja 6+3 kriterija za punopravno članstvo u CEN/CENELEC-u	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Izvještaj - presjek stanja u BAS-u	Broj	1	1	1	1	108247	110806	131204	350257	349057	0	0	1200	350257	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
			Projekat 1.3.2. Izrada Plana za realizaciju 6+3 kriterija	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Plan	Broj	1	1	1	1	89994	63425	66210	219629	218629	0	0	1000	219629	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
			Projekat 1.3.3. Implementacija standarda ISO/IEC 27001 – Sistemi za upravljanje sigurnošću informacija (Priprema za uvođenje i implementaciju zahtjeva za zaštitu prava intelektualne svojine – kriterij 6, Stabilnost i održivost)	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Opisno	Ugovor o konsaltingu i Ugovor o sertifikovanju	Realizovano 50% zahtjeva standarda i Ugovor o konsaltingu	100% realizovani zahtjevi standarda, Ugovor o konsaltingu i Ugovor o sertifikovanju	1. Nadzorna provjera i Ugovor	108943	164035	165611	438589	437089	0	0	1500	438589	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju	
		Specifični cilj 2. Unapređenje postojećih i razvoj novih usluga	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	1. Pokazatelj Obim prodaje standarda i usluga	Broj	200000	205000	210000	215000	801288	846399	921169	2568856	2469156	0	0	9700	2568856	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju	
		2. Pokazatelj Procenat realizovanih zahtjeva	%	93%	95%	95%	97%	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju												

	Instituta		Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Učešće on-line prodaje u ukupnoj prodaji	%	0	0	5%	20%	66774	56452	70605	193831	192831	0	0	1000	193831	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
	Program 2.1. Unapređenje prodaje	Projekat 2.1.1. Uvođenje on-line usluga Instituta (preplate na on-line pristup standardima na određen vremenski period)	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Učešće on-line vremenskog pristupa standardima od ukupnog prihoda od prodaje	%	0	0	5%	20%	66774	56452	70605	193831	192831	0	0	1000	193831	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/ Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
	Program 2.2. Promocija Instituta i podizanje nivoa svijest bh javnosti o važnosti i ulozi standarda i standardizacije		Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Broj aktivnosti vezano za promociju na godišnjem nivou (radionice, seminari, konferencije itd)	Broj	10	15	20	30	319025	282500	321790	923315	879215	0	0	4100	923315	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
		Projekat 2.2.1. Izrada marketinške strategije	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Dokument	Broj	0	1	1	1	53663	0	0	53663	53263	0	0	400	53663	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
		Projekat 2.2.2. Treninj trenera - Obuke zaposlenih u Institutu u cilju osposobljavanja za izvođenje obuka iz oblasti standardizacije i ocjene usaglašenosti	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Broj održanih obuka na godišnjem nivou/ kompetentan kadar	Broj	0	3	5	7	137121	156133	169525	462779	420779	0	40000	2000	462779	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
	Program 2.3. Poboljšanje efikasnosti i produktivnosti BAS-ovog ENP sistema – informaciona i notifikaciona tačka	Projekat 2.2.3. Izgraditi jaka partnerstva sa MSP, akademikom zajednicom i univerzitetima, državnim organima i javnim društvenim organizacijama uključujući udruženja potrošača, regionalnim organizacijama za standardizaciju	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Sporazumi o poslovno tehničkoj saradnji	Broj aktivnosti po sporazumima	10	10	10	15	128241	126367	152265	406873	405173	0	0	1700	406873	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
		Projekat 2.3.1. Poboljšati, proširiti i aktivirati usluge pružanja informacija o standardima i tehničkoj regulativi i promovisati značaj ENP sistema	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Vrijeme obrade pristiglih upita	Broj dana	7	6	6	5	99134	129139	138353	366626	315226	0	50000	1400	366626	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
			Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Sertifikaciona tijela za sertifikovanje sistema upravljanja i provođa	Broj	1	1 (održavanje akreditacije)	1 (održavanje akreditacije)	2	316355	378308	390421	1085084	1081884	0	0	3200	1085084	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju

		Program 2.4. Uspostavljanje sertifikacionih tijela	Projekat 2.4.1. Uspostavljanje sertifikacionog tijela za sertifikovanje sistema upravljanja	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Dokumenti sertifikacijskog tijela	Procenat dokumenata prema zahtjevu standarda ISO/IEC 17021	30%	100%	100%	100%	175373	206003	216552	597928	596328	0	0	1600	597928	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju
			Projekat 2.4.2. Uspostavljanje sertifikacionog tijela za sertifikovanje proizvoda	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Dokumenti sertifikacijskog tijela	Procenat dokumenata prema zahtjevu standarda ISO/IEC 17065	20%	60%	100%	100%	140982	172305	173869	487156	485556	0	0	1600	487156	Izrada bh standarda, arhiviranje i informaciono dokumentaciono publicistička potpora/Strateško upravljanje i administracija pri Institutu za standardizaciju

PREGLED ZAKONA, DRUGIH PROPISA I RAZVOJNO INVESTICIONIH PROJEKATA/PROGRAMA PREDVIĐENIH SREDNJOROČNIM PLANOM RADA INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BIH								
Opšti cilj/principi razvoja:		Integrисани rast						
Strateški cilj:		Unaprijediti razvoj konkurentnog ekonomskog okruženja						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	ZAKONI	PODZAKONSKI AKTI	Usklađivanje s pravnim naslijedom EU-a (DA ili NE)	Planirano razdoblje za DONOŠENJE	NAZIV PROJEKTA JAVNIH INVESTICIJA	Očekivani PERIOD REALIZACIJE
Unaprijediti sistem infrastrukture kvaliteta u skladu sa EU legislativama i dobrom praksom EU, efikasniju regulaciju tržišta u svrhu obezbjeđenja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurenциje	<u>Specifični cilj 1</u> Unapređenje procesa pripremanja, donošenja i objavljuvanja bh standarda i pripreme Instituta za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN i CENELEC)	Program 1.1. Praćenje i usvajanje evropskih/ međunarodnih standarda i izrada izvornih bh standarda		Odluka o imenovanju članova Savjeta za standardizaciju BiH		I kvartal 2016. godine		
		Program 1.2. Unapređenje informacionog sistema za standardizaciju - registar dokumenata bh standardizacije						
		Program 1.3. Ispuniti 6+3 kriterija definisanih CEN/CENELEC Vodičima 20 i 22		Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Instituta za standardizaciju BiH		II kvartal 2016. godine		
	<u>Specifični cilj 2</u> Unapređenje postojećih i razvoj novih usluga Instituta	Program 2.1. Unapređenje prodaje						
		Program 2.2. Promocija Instituta i podizanje nivoa svijest bh javnosti o važnosti i ulozi standarda i standardizacije					Jačanje kapaciteta BAS-a u oblasti tehničke regulative, ocjene usaglašenosti i standardizacije	2016-2018.
		Program 2.3. Poboljšanje efikasnosti i produktivnosti BAS-ovog ENP sistema – informaciona i notifikaciona tačka					Jačanje kapaciteta BAS-a u oblasti tehničke regulative, ocjene usaglašenosti i standardizacije	2016-2018.
		Program 2.4. Uspostavljanje certifikacionih tijela						